

Kokous: Geenitekniikan lautakunnan kokous 11/2008

Aika: 28.11.2008 klo 14.00 – 16.15

Paikka: STM, Kirkkokatu 14, iso kokoushuone

Läsnä: Matti Sarvas, GTLK, KTL, pj.
Jari Niemelä, GTLK, HY, vpj.
Anneli Törrönen, GTLK, STM, jäsen
Jussi Tammisola, GTLK, MMM, varajäsen
Paula Nybergh, TEM, jäsen
Veikko Launis, GTLK, TY, varajäsen
Suvi Taira, GTLK, HY, esittelijä
Niklas Ekman, LL, asiantuntija
Kirsi Törmäkangas, STTV, asiantuntija
Marja Ruohonen-Lehto, SYKE, asiantuntija
Katileena Lohtander-Buckbee, SYKE, asiantuntija
Maria Erkkilä, MTT, asiantuntija
Helena Korpinen, STM, asiantuntija
Anna Kaisa Vääänen, STM, GTLK, asiantuntija
Irma Salovuori, GTLK, pääsihteeri
Hannele Leiwo, GTLK, osastosihteeri

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuuden sekä esteettömyyden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja totesi sen päätösvaltaiseksi ja osallistujat esteettömiksi.

2. Asiantuntijoiden kuuleminen

Lautakunnan kuultavina olivat asiantuntijat Niklas Ekman/LL, Kirsi Törmäkangas/STTV, Marja Ruohonen-Lehto/SYKE, Katileena Lohtander-Buckbee/SYKE. Asiantuntijat Ilkka Julkunen/KTL, Liisa Sihvonen/EVIRA, Katri Kärkkäinen/METLA ja Erkki Vesanto/EVIRA olivat ilmoittaneet estyneensä saapumasta.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja stilistisin muutoksin.

4. Esiteltävät asiat

4.1. **MedImmune, LLC:n** tarkoituksellista levittämistä ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa koskevasta hakemuksesta **001/MA/2008** pyydettävät lisätiedot.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta pyytäisi toiminnanharjoittajalta seuraavia lisätietoja:

- a) Pyydämme nimeämään kullekin tutkimuspaikalle vastuuhenkilön yhteystietoineen.
- b) Hakemuksessa tulee tarkemmin kuvata rokotettavan lapsen huoltajille sekä rokotuksen

suorittavalle henkilökunnalle annettava ohjeistus.

c) Hakemuksessa tulee tarkemmin kuvata, miten rokoteviruksen potentiaalista leviämistä koehenkilöstä läheisessä tekemisessä oleviin henkilöihin ja heidän mahdollista sairastumistaan seurataan ja mihin toimenpiteisiin ryhdytään, jos leviämistä tai sairastumista havaitaan.

Päätös: Esityksen mukainen.

4.2. Salassa pidettävän asian käsittely.

Salassapidon perustelu: Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 § 1 mom. 2 ja 20 kohta. **(Liite 1)**

4.3. Joensuun yliopiston Biotieteiden tiedekunnan tarkoituksellista levittämistä ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa koskeva hakemus **001/MB/2008**.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta myöntäisi Joensuun yliopiston biotieteiden tiedekunnalle luvan vuosille 2009-2012 muuntogeenisen koivun tarkoitukselliseen levittämiseen ympäristöön muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa hakemuksen mukaisesti seuraavin lisäehdoin:

a) Jos jokin GM-koivuyksilö alkaa odottamattomasti muodostaa kukintoja, saman linjan muut yksilöt tulee ottaa erityistarkkailuun, jolloin kukintojen muodostuminen tulee tutkia viikoittain.

b) Jos vähintään 20% saman linjan yksilöistä alkaa muodostaa kukintoja, kyseisen GM-linjan kaikki koivut tulee poistaa kantoineen kasvukauden loppuun mennessä. Poistetut koivut hävitetään joko autoklavoimalla tai polttamalla.

c) Kokeen jälkiseuranta-aika on kolme vuotta kokeen päättymisestä lukien. Jälkiseuranta-aikana koealue ja suoja-alue käsitellään rikkakasvihävitteellä. Toiminnanharjoittajan tulee jälkiseuranta-aikana tarkastaa koealue vähintään kolme kertaa kasvukaudessa ja antaa geenitekniikan lautakunnalle vuosittain väliraportti levittämisen jälkeisestä seurannasta. Esitetään, että tätä hakemusta koskevaan lupaan sisältyvällä ehdolla kokeen jälkiseurannasta kumottaisiin luvan 001/MB/2005 vastaava ehto.

Kokeen tarkastusten yhteysviranomaisena toimisi Suomen ympäristökeskus.

Esitetään, että hakemukselle myönnettäisiin vapautus geenitekniikkalain mukaisista maksuista samoin perustein kuin hakemukselle 001/MB/2005.

Päätös: Esityksen mukainen.

4.4. Geenitekniikan lautakunnan lausunto EFSA:lle asetuksen (EY) N:o 1829/2003 artiklojen 6.4 ja 18.4 mukaisesti tuotehakemuksesta **EFSA-GMO-CZ-2008-54**, maissi MON 88017.

Esitys: Esitetään, että geenitekniikan lautakunta lähettäisi EFSA:lle lausunnon, jossa pyydetään EFSA:aa tiedustelemaan hakijalta viljelijöille annettavaa viljelykierron ohjeistusta sekä miten kierron mahdollisen poisjättämisen vaikutusta seurataan esim. maaperän viljavuuden osalta. Hakijan tulisi vielä selvittää, miten viljelijöitä opastetaan seurannassa käytettävien havaintomenetelmien ja tunnistusten osalta. Tiedusteltaisiin myös, olisiko mahdollista luopua hakemuksessa esitetystä suojakaistavaatimuksesta, jos tuotetta käytetään kestävän maissilajikkeen vyöhykkeenä estämään juurikuoriaisen leviämistä niiden esiintymisalueen ympärillä. Suojakaistat toimisivat juurikuoriaisen leviämistä estävänä, joten niistä luopumisella voitaisiin estää näiden tuholaisten leviäminen. Tässä tapauksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota tuholaisten Bt-sietokyvyn kehittymiseen.

Lisäksi muistutetaan, että yleisen seurantasuunnitelman laatuun tulee kiinnittää huomiota, kun se tulee sovellettavaksi maakohtaisesti.

(The Board for Gene Technology requests EFSA to inquire which kind of guidance notes will be provided by the notifier concerning crop rotation and if no crop rotation is applied

how soil fertility is monitored. The notifier should clarify how the farmers are instructed on the methods of observations and identifications used in the surveillance.

Regarding the Insect Resistance Management Plan we would like to propose that the GMO panel would consider whether the refugees should not be applied in cases where the maize MON 88017 is used to block the spread of the quarantine pest corn rootworm in the EU.

Refugees would function as gateways for the spreading of the pest. When refugees are not applied special attention should be devoted to resistance monitoring. The Board would like to emphasize the need of high quality of general surveillance plan when adopting the product in a specific country.)

Päätös: Esityksen mukainen.

5. Tiedotusasiat

5.1. Merkittiin tiedoksi saapuneet suljetun käytön ilmoitukset aikavälillä 7.11. – 21.11.2008.

5.2. Merkittiin tiedoksi GTLK:n toimintaan liittyviä tärkeitä päiviä.

5.3. Merkittiin tiedoksi STTV:n kirje 25.11.2008 dno 729/71/08.

6. Seuraavan kokouksen ajankohta

Seuraava kokous pidetään joko keskiviikkona 14.1.2009 klo 14.00 tai maanantaina 19.1.2009 klo 10.00.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 16.15.

Matti Sarvas
Puheenjohtaja

Irma Salovuori
Päsihteeri

Asia: EU-asiakirjojen julkisuudesta/ salassapidosta
Helena Korpinen STM/YTE
28.11.2008

Euroopan unionia koskevien asiakirjojen julkisuus ja julkisuuden arviointi määräytyy sen mukaan, onko kyseessä unionille toimitettu kansallinen asiakirja vai Suomen viranomaisen hallussa oleva EU-asiakirja.

EU-julkisuus pystyy syrjäyttämään Suomen kansallisen julkisuuden kun jäsenvaltion tai yksityisen EU:n toimielimelle antama kansallinen asiakirja ei ole enää suomalaisen viranomaisen hallussa. Julkisuutta rajoittaa lisäksi lojaliteettivelvollisuus EU:ssa. Ei-julkisesta kansallisesta asiakirjasta ei tule EU:ssa julkista, koska asiakirjaa ei saa luovuttaa eteenpäin ilman kolmannen osapuolen lupaa.

Sitä vastoin kansallista julkisuuslainsäädäntöä sovelletaan EU-asiakirjaan Suomessa, koska jäsenvaltioiden viranomaisten asiakirjojen julkisuuden yleinen sääntely ei kuulu EU:n toimivaltaan. Tulkinta kohdistuu tällaisissa tapauksissa suomalaisen viranomaisen saamaan EU-toimielimen asiakirjaan tai asiakirjaan, jonka Suomen viranomainen on saanut toiselta EU-jäsenvaltiolta EU:n toimialaan kuuluvassa asiassa.

EU-asiakirjan salassapidossa on toimittava vastaavalla tavalla kuin kansallisenkin asiakirjan kohdalla. Julkisuusarviointeihin vaikuttavat esimerkiksi yksityisyydensuoja, liikesalaisuus, valtion taloudellinen etu ja kansainväliset suhteet. Tällaisten asiakirjojen julkisuusharkintaan vaikuttavat myös luottamuksellisuus ja yleinen lojaliteettiperiaate. Asiakirjojen julkistamisessa on otettava huomioon EU-toimielimen tai toisen valtion viranomaisen toivomus salassapidosta. Julkisuus ei saisi aiheuttaa vahinkoa tai haittaa Suomen kansainvälisille suhteille tai yhteistyömahdollisuuksille.

EU:n toimielimen suomalaiselle viranomaiselle antaman toimeksiannon julkisuuden kohdalla on arvioitava toiminnan yhteys EU:lle yksinomaan kuuluvaan toimivaltaan ja sen käyttämiseen sekä toisaalta toiminnan rahoittamiseen.